

Nâng cao hiệu quả tiêm chủng cho trẻ từ 0 – 23 tháng tuổi

19:13 | 27/04/2016

(ĐBND) Thời gian gần đây, sau nhiều trường hợp tai nạn được nghi ngờ do biến chứng sau tiêm chủng, tình trạng người dân bỏ tiêm chủng bắt đầu xuất hiện, dẫn tới nguy cơ tỷ lệ bao phủ giảm và đang trở thành vấn đề nan giải đối với các nhà quản lý. Đây là ý kiến được nêu ra tại Hội thảo Khởi động nghiên cứu nâng cao hiệu quả quản trị hệ thống tiêm chủng cho trẻ em từ 0 – 23 tháng tuổi tại Việt Nam được tổ chức sáng 27.4.

Lòng tin của người dân với chất lượng dịch vụ tiêm chủng

Tiêm chủng là biện pháp gây miễn dịch chủ động bằng vaccine để tránh hậu quả đáng tiếc do các bệnh nhiễm trùng gây ra. Mặc dù khoa học đã tìm ra được 25 loại vaccine an toàn và hiệu lực phòng bệnh cao, nhưng cho tới nay việc đưa vào thực tế phòng bệnh cho trẻ em còn rất hạn chế, đặc biệt ở các nước đang phát triển.

Chia sẻ tại hội thảo, nhiều chuyên gia cho biết, thời gian gần đây, sau nhiều trường hợp tai nạn nghi ngờ biến chứng sau tiêm chủng, tình trạng người dân bỏ tiêm chủng bắt đầu xuất hiện, dẫn tới nguy cơ tỷ lệ bao phủ giảm và đang trở thành vấn đề nan giải đối với các nhà quản lý.

Cùng với thực tế trên, theo các chuyên gia, hiện nay hệ thống tiêm chủng ở Việt Nam đang cung cấp đồng thời cả dịch vụ miễn phí và trả phí. Sự tham gia của các loại hình cung cấp dịch vụ mới vào hệ thống y tế nói chung trong thời gian qua dẫn đến kết quả gia tăng chi phí tiêm chủng cho cả người dân và ngân sách.

Sau hơn 1 thập kỷ triển khai, hệ thống tiêm chủng của nước ta hiện đang phải đối mặt với sự sụt giảm lòng tin của người dân với chất lượng dịch vụ tiêm chủng miễn phí và quay sang sử dụng tiêm chủng trả phí cung cấp bởi các loại hình cả từ công và tư. Trong khi, hệ thống thông tin tiêm chủng thu phí dường như không tích hợp vào hệ thống quản lý tiêm chủng trẻ em của Bộ Y tế. Chưa kể đến, chi phí tiêm chủng tăng trong khi người sử dụng tiếp tục bỏ tiêm chủng miễn phí để chuyển sang các nhà cung cấp dịch vụ tiêm chủng theo yêu cầu. Còn đội ngũ tiêm chủng ở tuyến cơ sở dường như được ưu tiên thực hiện cung cấp dịch vụ tiêm chủng thu phí hơn là thực hiện tiêm chủng miễn phí.

Theo Tổ chức Y tế Thế giới (WHO), chỉ tính với 6 bệnh sởi, bạch hầu, bại liệt, ho gà, uốn ván, lao, có vaccine thuộc các chương trình tiêm chủng mở rộng do WHO-UNICEF tài trợ từ trên 30 năm nay, mỗi năm vẫn có tới 6,3 triệu trẻ em dưới 5 tuổi bị chết vì các bệnh này, phần lớn xảy ra ở châu Á, châu Phi. Lý do chính không phải do thiếu vaccine mà nằm ở vấn đề chất lượng triển khai khi tiêm chủng trên thực tế tại các nước này.

Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Hà Nam Đặng Đình Thoảng cho biết “công sức bỏ ra nhiều nhưng vẫn không giải quyết được tình trạng người dân nghi ngờ về chất lượng vaccine của chương trình tiêm chủng mở rộng. Cán bộ nhân viên thực hiện tiêm chủng mở rộng cũng lo lắng nhiều hơn mỗi khi triển khai tiêm chủng, không còn tình trạng phấn khởi ngày hội tiêm chủng mở rộng như những năm trước đây”.

Giải pháp nâng cao chất lượng tiêm chủng

Nhằm nâng cao chất lượng tiêm chủng cho trẻ em, tháng 3.2015 Liên minh nghiên cứu hệ thống và chính sách y tế của Tổ chức y tế thế giới phối hợp với UNICEF và Tổ chức liên minh vaccine toàn cầu (GAVI) ra lời kêu gọi phát triển sáng kiến nghiên cứu cải thiện chất lượng và hiệu quả công tác triển khai tiêm chủng thế giới.

Đáp ứng lời kêu gọi và căn cứ vào tình hình thực tế công tác tiêm chủng của đất nước, Trung tâm Nghiên cứu và Đào tạo phát triển cộng đồng phối hợp với Sở Y tế và Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Hà Nam phát triển đề xuất dự án nghiên cứu nhằm hỗ trợ nâng cao hiệu quả quản trị hệ thống tiêm chủng cho trẻ em 0 – 23 tháng tuổi ở Việt Nam. Theo Giám đốc Sở Khoa học và Công nghệ tỉnh Hà Nam Đặng Đình Thoảng, việc phát triển nghiên cứu nhằm mục tiêu điều chỉnh hệ thống tổ chức dự phòng nói chung và hệ thống triển khai tiêm chủng nói riêng, đáp ứng nhu cầu chăm sóc sức khỏe của người dân, đặc biệt là yêu cầu về chất lượng tiêm chủng cho trẻ em trong bối cảnh đất nước ngày càng đi sâu vào nền kinh tế thị trường. Đồng thời cũng nhằm giảm tình trạng chổng chéo về tiêm chủng dịch vụ và tiêm chủng miễn phí gây nhiều khó khăn cho công tác quản lý, dẫn đến hạn chế kết quả công tác tiêm chủng.

TS. Trần Tuấn – người phụ trách thiết kế dự án cũng cho biết, dự án được triển khai theo hướng xử lý vai trò hợp tác công – tư trong tiêm chủng, cái được và mất của loại hình tiêm chủng dịch vụ thu phí đối với các nước có thu nhập thấp là làm thế nào để tiêm chủng an toàn, hiệu quả trong nền kinh tế thị trường... Bởi đây là vấn đề không chỉ Việt Nam đang gặp phải mà ngay các nước đang phát triển cũng đang phải đối mặt với nhiều khó khăn, thách thức.

Theo đó, vượt qua 3 vòng tuyển chọn, đề xuất nghiên cứu của Việt Nam đã vào chung kết 6 dự án xuất sắc nhận được tài trợ nghiên cứu triển khai trong năm 2016 với kinh phí 100.000 USD. Việc triển khai nghiên cứu nhằm hướng tới mục tiêu nâng cao chức năng quản trị và điều hành hệ thống tiêm chủng tại Việt Nam theo hướng minh bạch và rõ ràng trách nhiệm giữa các bên liên quan trọng cung cấp dịch vụ tiêm chủng cho trẻ 0 – 23 tháng tuổi. Nghiên cứu cũng sẽ đưa ra bằng chứng về những thách thức và thiếu hụt trong hệ thống tiêm chủng hiện nay, đồng thời phân tích đưa ra được những khuyến nghị chính sách nhằm cải thiện và nâng cao hiệu quả của hệ thống.

Theo thiết kế nghiên cứu nâng cao hiệu quả quản trị hệ thống tiêm chủng cho trẻ em từ 0 – 23 tháng tuổi tại Việt Nam được triển khai với 4 thành phần, được khâu nối với nhau theo cách đề cập hệ thống. 4 phần gồm phân tích hồ sơ hành chính làm rõ những rào cản, thách

thức và thiếu hụt của hệ thống; nghiên cứu định tính hướng tới làm rõ quan điểm của các nhà hoạch định chính sách và các bên tham gia cung cấp dịch vụ tiêm chủng; khảo sát hộ gia đình nhằm tìm kiếm và phân tích các bằng chứng từ cộng đồng và nghiên cứu về sự đồng thuận của các bên tham gia nhằm đạt được sự thống nhất các chiến lược ưu tiên để cải thiện các thiếu hụt và nâng cao hiệu quả hệ thống tiêm chủng ở Việt Nam.

Bảo Văn